

Psikomotor Gelişim ve Oyun

Oyun?

- Çocuğun, kendini, diğer insanları, doğayı ve nesnelere tanıma etkinliğidir.
- Çocuğun kendi deneyimleriyle öğrenme yoludur.
- Düşünülmeden, eğlence amacıyla yapılan hareketlerdir. Bir sonuç hedeflenmez.
- Belirli bir amacı olmayan, kuralları çocuğun inisiyatifine bağlı olarak belirlenen eğlence amaçlı etkinliklerdir.

Oyun?

- Gerekli olmayan artık enerjilerin atılmasıdır.
- Hayatın daha sonraki safhalarına hazırlık.
- İnsanın kendini ifade etme yoludur.
- Beden eğitimi gibi, insan gelişiminin hemen hemen her boyutunda önemli rol oynayan bir eğitim aracıdır.
- Geniş anlamda çocuğun kişiliğini bütünü ile etkileyen bir faaliyettir.

Oyun?

- Serbestçe kabul edilmiş, fakat bağlayıcı olan kurallara göre belli bir alan ve zaman süreci içinde sürdürülen gerilim ve eğlence duygularını içeren, gerçek hayattan farklı olduğu bilinci ile yapılan gönüllü bir hareket ya da faaliyettir.
- Kendiliğinden ortaya çıkan, hedefi olmayan, mutluluk getiren bir aktivite olarak tanımlamıştır.
- İsteyerek ve kurallı olarak belli bir zaman ve mekânda yapılan faaliyetlerdir.

Oyun?

- İnsanların beden ve kafa yeteneklerini geliştirme amacını güden; hesap, dikkat, rastlantı ve beceriye dayanan, çoğu kez oyalanmak için oynanan aynı zamanda da tat veren bir tür yarışmadır.
- Belli bir amaca yönelik olan veya olmayan, kurallı ya da kuralsız gerçekleştirilen, her durumda çocuğun isteyerek ve hoşlanarak yer aldığı, fiziksel, bilişsel, dil, duygusal ve sosyal gelişiminin temeli olan, gerçek hayatın bir parçası ve çocuk için en etkin öğrenme süreci olarak ifade edilebilir.

Oyun?

- Oyun, çocuğun ruhsal ve bedensel gelişimini, çevresini tanımasını, birtakım deneme yanılma yöntemleriyle kimlik gelişimini, korkularından kurtulmasını, işbirliği ve dayanışma duygularının gelişmesini ve dikkatini başka konulara odaklaştırmasını sağlar.

Tanım

- Oyun; **çocuğun kendini, diğer insanları, çevresini ve nesnelere tanıyarak öğrendiği, gelişimin tüm boyutlarını etkileyen, çocuğun kişilik gelişimini belirleyen ve kuralları esneklik gösterebilen eğlenceli aktivitelerdir.**

Oyunun Tarihi

- Oyun canlıların var olmasıyla başlamıştır.
- Yalnızca insanlar değil tüm canlılar oyun oynar.

Oyunun Tarihi

- Eski Mısır'da bulunan Orta Krallık dönemi duvar resimlerinde ise oyun tahtası üzerinde oynanan oyunlar, sıçrama oyunları, yine İ.Ö. 2600 yılında Mısır'da Ak-hor mezarında bulunan duvar resminde bir kız, el vuruşma oyunu oynarken gösterilmektedir.
- British Museum'da bulunan ve İ.Ö. 800 yıllarında topraktan yapılmış bir heykel, iki kızın aşık oynarken göstermektedir.

Oyunun Tarihi

- Türklerdeki oyunlarla ilgili yazılı bilgileri Dede Korkut Hikâyeleri'nde bulmak mümkündür. Diğer önemli bir kaynak ise Evliya Çelebi'nin Seyahatname adlı eseridir.
- Daha sonraki yıllarda çocuk oyunları nesilden nesile aktarılarak ve zenginleşerek günümüze kadar gelmiştir.

Çocuklar Neden Oyun Oynar?

- Merak ederler. Dünya onlar için yeni ve anlaşılması gereken bir yerdir.
  - ◆ Her şeyi sorarlar.
  - ◆ Her şeye dokunmak isterler.
- Zihinsel gelişimleri her şeyi anlamlandırmak ister.
- Sosyalleşmek isterler.
  - ◆ Hayatın kurallarını tanır.
  - ◆ Farklı kişilikleri tanır.

Oyunun Özellikleri

- Oyuncunun oyunda yer alması için herhangi bir zorunluluk yoktur.
- Oyun kendiliğinden ortaya çıkar, mutluluk ve rahatlık verir.
- Oyunun zaman sınırları ve kuralları vardır.
- Gerçek yaşamdaki kuralların oyunda hiçbir geçerliliği yoktur, sadece oyunun kuralları vardır.

Oyunun Özellikleri

- Oyunda deneyimler tekrarlanır, çevre taklit edilir ve yeni şeyler denenir.
- Kurallı bir oyunda yeni bir şey üretilmez.
- Oyunun nasıl gelişeceği ve nasıl sonuçlanacağı önceden belli değildir.
- Oyunda yaşamdan farklı bir konumda bulunma durumu söz konusudur.
- Oyun dinamik bir süreçtir.

Oyunun Çocuk Gelişimine Katkıları

- Oyun gelişimin tüm boyutlarına katkıda bulunur.

Bilişsel Gelişim

Toplumsal Gelişim

Duygusal Gelişim

Psikomotor Gelişim

Oyunun Çocuk Gelişimine Katkıları

- **Bilişsel Gelişim;**
- Eğitim aracıdır. Çocuk istediği kadar hata yapabilir. Sonunda öğrenme gerçekleşir.
- Zekâ gelişir. Anlama, kavrama, parçalar hakkında ilişki kurma yeteneği gelişir.
- Yaratıcılığı gelişir.

Oyunun Çocuk Gelişimine Katkıları

- **Bilişsel Gelişim;**
- Nesneleri tanıyıp, isimlendirmeyi, onların işlevlerini bilir.
- Mantık yürütmeyi, sebep-sonuç ilişkisi kurmayı, dikkatini toplamayı, kendini bir amaca yöneltmeyi öğrenir.
- Düşünme, algılama, sıralama, sınıflama, analiz yapma, sentez yapma, problem çözme gibi zihinsel süreçlerin işleyişinin hızlanır.
- Ağırlık, renk, şekil, boyut, hacim, zaman, mekân, soğuk, sıcak gibi birçok kavramların kazanılmasını sağlar.

Oyunun Çocuk Gelişimine Katkıları

- **Toplumsal Gelişim;**
- Sosyal ilişkiler kurmayı ve iletişimi öğrenirler.
- Farklı toplumsal rolleri denerler. (polis-hırsız)
- Farklı kişilikleri ve farklı durumları tanırırlar.
- Grup içerisinde var olmayı kendini ifade edebilmeyi öğrenir.
- Kurallara uymayı öğrenir.

Oyunun Çocuk Gelişimine Katkıları

- Duygusal Gelişim;
- Kişilik kazanır.
- Kendini tanır.
- Farklı duyguları öğrenir. (güven, üzüntü, acı, sevinç, haz)
- Kazanmak, kaybetmek, tartışmak gibi durumlarla baş edebilmeyi öğrenir.

Oyunun Çocuk Gelişimine Katkıları

- Psikomotor Gelişim;
- Hareket alanı yaratılmasıyla ve hareket becerileri kazanır.
- Bedenini tanır.
- Fiziksel ve fizyolojik gelişimine katkı sağlar (Tüm fiziksel uygunluk parametrelerinin gelişmesine katkı sağlar).

■ Oyunun çocuk gelişimine sağladığı tüm bu faydalar oyunun;

- ◆ Niteliğine (kültürel yapı,doğal çevre),
- ◆ Oyun arkadaşlarına,
- ◆ Oyuncak seçimine (güvenlik, uygunluk, yaratıcılık),
- ◆ Oyun oynanan ortama (güvenlik, yaratıcılık) bağlıdır.

Gelişim Süreci ve Oyun

- Çocuklar yaşları ve gelişim düzeylerine göre oyunlar seçerler. Genel olarak;
- 0-2 yaş grubu,
- 2-6 yaş grubu,
- 6-12 yaş grubu.

Gelişim Süreci ve Oyun

- 0-2 yaş;
- Şekiller, dokular, renkler ve sözlerle temas kurarlar.
- Zamanlarının büyük kısmı bakarak, dinleyerek, inceleyerek, nesnelere kavrayarak ve emerek geçer.

Gelişim Süreci ve Oyun

- **2-6 yaş;**
- Okul öncesi dönemde çocuklar materyal kullanmayı sever.
- Onlara hükmederler.
- Genellikle suyla, kumla, boyalarla oynamayı severler.
- Büyükleri taklit ederler.
- Hayal gücünün en etkili olduğu dönemdir.

Gelişim Süreci ve Oyun

- **6-12 yaş;**
- Okul çağı çocukları okul öncesi yaptıkları aktivitelerden zevk alırlar ancak bu dönemde sosyalleşme söz konusudur.
- Ve bu dönem grup halinde oyun oynanırken kurallarının önemsendiği dönemdir.
- Bireysel oyunlarda ise hayal güçlerini kullanırlar.
- Keşif oyunları, hareketli oyunlar ve problem çözdükleri oyunlar en çok tercih ettikleridir.

Gelişim Süreci ve Oyun

- Her gelişim basamağında çocuğun kazandığı yetenekler oyun seçimini de etkiler.
- Çocuğun oturmayı becerebilmesi, ayakta durmayı öğrenmesi, konuşabilmesi gibi özellikler oyun seçimini etkiler.